

Ik leef toch goed! Ik doe toch mijn best!

Preek na.v. Rom. 3: 10-26

Ja Paulus, dat kun je nu wel zeggen: “er is geen mens rechtvaardig, zelfs niet één (Rom.3:10)”, maar ik vind van mezelf dat ik best goed leef. Ik doe toch mijn best, is dat niet voldoende?”

Een veelgehoorde uitspraak. Paulus, en met hem vele christenen, zeggen dat ik niet voldoe, alsof zij beter zijn dan ik. Nou ik zie weinig verschil. Want ik kan je verhalen vertellen van mensen die vooraan in de kerk zitten, maar ondertussen knijpen ze de kat in het donker. Nee hoor, ik ben niets minder dan die lui die zondag aan zondag de kerkbank vullen.

Wat moeten we nu met zo'n uitspraak: Ik leef toch goed! En wat moeten we met die bijbelgedeelten die het tegendeel lijken te zeggen?

Laten we eens proberen een antwoord te formuleren.

Als iemand van zichzelf beweert dat hij goed leeft, dan is de eerste vraag die we onszelf moeten stellen: wat is goed?

Bedoel je met 'goed' net zo goed als je buurman, of net zo goed als andere mensen. Met andere woorden, wat is de norm waaraan we iemands gedrag moeten toetsen? Het is natuurlijk waar dat heel veel mensen keurig leven, ieder het zijne geven, goed voor moeder de vrouw zorgen en netjes hun belasting invullen. Ze doen geen vlieg kwaad. Maar of je ook 'een vlieg goed doet', daar hebben we het dan nog niet over gehad. Het begrip 'goed' is maar betrekkelijk. In de bijbel gaat het om herstel van de relatie met God. En dan geldt gewoon niet onze menselijke norm, maar de norm die God stelt.

“Ja maar ik doe toch m'n best!”

Ik ben de laatste om te ontkennen dat iemand zijn best doet om een keurig mens te zijn. Maar je best doen is geen garantie dat iets ook goed genoeg is. Ik herinner m'n rijexamen. Ik deed verschrikkelijk mijn best om te slagen, maar het lukte niet. Goed je best doen is geen garantie voor succes. Je kunt je best doen en toch zakken omdat je niet aan de norm hebt voldaan.

Als we beweren goed te leven en daarom voor God wel acceptabel te zijn dan zullen we onszelf eerst de vraag moeten stellen: wat is de norm die God stelt?

Toen God de mens schiep toen was het zijn bedoeling dat die mens met Hem in een liefdesrelatie zou leven. Die liefdesrelatie was mogelijk omdat de mens goed geschapen was. Er was niets in de mens wat die relatie in de weg stond. Adam en Eva, die konden het van zichzelf zeggen: "Wij leven toch goed!" Ze hoefden er niet eens bij te zeggen: "ik doe toch m'n best". Het koste hen geen eens moeite goed te zijn!

Totdat het moment aanbrak dat zij in opstand kwamen. Die opstand van Adam en Eva tegen God maakte het voor de hele mensheid onmogelijk om nog in contact met God te leven. De mens kwam op een verkeerd spoor. Zonde noemt de bijbel dat. Net zoals Saddam Hoessein het Irakese volk heeft meegesleept in de Golfoorlog, zo heeft Adam de mensheid meegesleurd in de zonde. Het Irakese volk koos niet voor een oorlog, dat deed hun grote leider. Wij kozen misschien ook niet persoonlijk voor die zondeval, maar we delen er wel in. En vanaf die dag voldoet geen mens meer aan Gods norm en is er geen vertrouwelijke omgang meer mogelijk tussen God en mens. De zondige aard van de mens vloekt gewoon met de heiligheid van God. Dat past niet meer bij elkaar.

God is absoluut heilig. Hij is absoluut goed. Er is in Hem geen enkel kwaad.

Als we nu die absolute heiligheid van God als norm hanteren dan voel je wel aan dat we allemaal te kort schieten.

Want al leven we naar menselijke maatstaven goed, we komen hopeloos te kort.

Stel dat je per dag 1 keer een slechte gedachte hebt. Over jezelf of over een ander. De wereld om je heen zal er niks van merken. Voor het oog van de mensen zou je absoluut goed zijn. Maar iemand die 1 keer per dag een slechte gedachte heeft, heeft 365 slechte gedachten per jaar. En mocht deze persoon 80 jaar oud worden dan staat hij voor de troon van God met een wachtlijst van $80 \times 365 = 29.200$ slechte gedachten. Wil je dan zeggen dat je goed geleefd hebt? En laten we maar eerlijk zijn, ieder mens doet meer fout dan 1 slechte gedachte per dag. In vergelijking met Gods heiligheid schiet ieder mens hopeloos te kort. Alleen je ochtendhumeur maakt je al voor God absoluut onacceptabel.

Als de zaken er zo voor staan dan voel je wel aan dat goed leven naar menselijke maatstaven niet voldoet en zelfs met je best doen kom je er niet.

We redden het geen van allen.

Je kunt het vergelijken met het overzwemmen van een oceaan. Of iemand nu 100 meter ver zwemt, 200 meter, of 10 kilometer voordat hij verdrinkt. In alle gevallen verdrinkt hij en komt hopeloos tekort om de overkant te halen.

En daarom moeten we Paulus toch gelijk geven. Er is geen mens die het goede doet, zelfs niet één. De hele wereld staat schuldig voor God.

Het grootste probleem van de mensen die van zichzelf vinden dat ze het zo slecht nog niet doen, is dat ze niet inzien dat ze tegenover een heilig God tekort schieten. En zolang je overtuigd bent van je eigen goedheid ben je onbereikbaar voor de goedheid en genade van God. Het is absoluut niet mijn bedoeling om een 'hel en verdoemenis' preek te houden, maar je krijgt pas zicht op de grootheid van Gods verlossing als je ook inziet dat je het uit je zelf nooit zult halen.

Want die verlossing die God wil geven laat ons pas echt Gods hart zien. Vs. 22-24 zegt het zo:

God schenkt vrijspraak aan allen die in Jezus Christus geloven. En er is geen onderscheid. Iedereen heeft gezondigd en ontbeert (mist) de nabijheid van God; en iedereen wordt uit genade, die niets kost, door God als een rechtvaardige aangenomen omdat hij ons door Christus Jezus heeft verlost.

Vanaf het moment dat Adam en Eva hun eigen weg gingen heeft God het er niet bij laten zitten. God wilde de mens niet kwijt. Het is Gods liefde die maakte dat Hij weer op zoek ging naar de mens. "Adam, waar ben je" schalde het door het paradijs. In die schreeuw klinkt het verdriet door van een Vader die z'n kind kwijt is.

Ik herinner me een keer, toen wij met ons gezin met de boot van Ameland weer overstaken naar het vasteland, dat een Duitse moeder haar kind kwijt was. Radeloos liep ze tussen de mensen door te zoeken. Waar was haar kind? Was ze al aan boord gegaan? Of stond ze nog op de wal? Je zag de pijn en het verdriet in haar ogen.

Hier moest ik aan denken toen ik me afvroeg hoe God zich zou voelen toen Hij de mens kwijt raakte.

Die mens, die Hij zo prachtig had gemaakt, zo mooi dat God het uitjubelde aan het eind van de scheppingsweek, "Het is zeer goed", die mens was Hij kwijt. De relatie was verbroken. Die mens heeft als een overspelige gelonkt naar Gods tegenstander. Wat moet dat God pijn gedaan hebben, wat een verdriet.

Maar Goddank, God heeft het er niet bij laten zitten. Hij stelde Plan B in werking. Het zou nooit meer goed komen tussen God en mens als God zelf niet het initiatief had genomen. God zocht Adam weer op. Waar ben je Adam. Vanaf dat afschuwelijke

moment dat de mens zijn eigen weg ging is God bezig gegaan aan de grootste reddingsoperatie ooit: de redding van de mensheid en de redding van de planeet die aarde heet. God wil zijn gevallen schepping niet opgeven. En daaruit blijkt zijn liefde. Je hoort nog wel eens zeggen dat God liefde is en daarom zal Hij iedereen wel in de hemel toelaten. Maar God is niet alleen maar liefde, Hij is ook absoluut rechtvaardig. En als God iedereen zomaar in de hemel zou toelaten, dan zou Hij handelen in strijd met Zijn rechtvaardigheid. Zeg nou eerlijk: is het rechtvaardig om iemand die geen enkel berouw toont over z'n wandaden gratie te verlenen?

En is het rechtvaardig om iemand die in dit leven niets met God te maken wil hebben, voor eeuwig bij God in de hemel te laten zijn?

De eerste Adam verbrak de band tussen God en mens door zijn ongehoorzaamheid en de tweede Adam, Jezus Christus herstelde deze band.

De komst van Christus naar deze wereld is het grootste wonder aller tijden. Jezus was in de gestalte van God in de hemel. Hij was de Schepper van hemel en aarde. Toen Adam zondigde omdat hij als mens als God wilde zijn, maakte Jezus de tegenovergestelde beweging. Adam is mens en wilde als God zijn. Jezus is God en werd een mens!

Hij hield zijn aan God gelijk zijn niet vast, maar nam de gestalte van een slaaf aan en werd een van ons. En als mens heeft Hij zich vernederd en werd gehoorzaam tot de dood aan het kruis. Hij leefde een perfect zondeloos leven.

Adam wilde zichzelf verhogen, Jezus vernederde zichzelf. En omdat Hij die weg van vernedering ging, heeft God Hem verhoogd.

Jezus' kruisdood was in de eerste plaats een geweldig voorbeeld van volmaakte liefde. Jezus stierf echter niet alleen als een voorbeeld van opofferende liefde. Hij stierf om de kloof te overbruggen, om de vijandschap tussen ons en God te vernietigen, om de vervreemding op te heffen en om ons met God te verzoenen. Hij heeft onze straf gedragen. Hij was de vervulling van de Oudtestamentische zondebok, waarop de zonden van het volk werden geladen. Hij was het volmaakte offer van de Grote Verzoendag, waardoor wij in het reine komen met God. Vlak voordat Jezus stierf kon Hij de overwinningskreet slaken: 'Het is volbracht!' De schulden zijn betaald. Het werk was gedaan.

Het kruis was niet alleen een redding uit doodsgevaar, maar ook een volkomen eerlijke oplossing. God kon vasthouden aan zijn rechtvaardigheid en aan de andere kant de mensen de mogelijkheid bieden terug te keren tot Hem. Sommige mensen

stellen dit voor als een kille overeenkomst. Alsof God de Vader Jezus in onze plaats heeft gestraft. Wat God deed was absoluut eerlijk en rechtvaardig. Hij hield vast aan de straf die wij verdienden, maar nam die vervolgens Zelf op zich. Omdat Jezus *mens* was kon Hij in de plaats treden van de hele mensheid. Omdat Jezus *God* was, is de uitwerking eindeloos. Hij is een verzoening voor de zonden van de hele wereld. Zo werd er recht gedaan. God betaalde een geweldig hoge prijs om de mens te kunnen bevrijden. Dat kon niet op een andere manier. Als het anders gekund had, was God nooit zo diep gegaan.

Gods liefde blijkt niet uit het feit dat Hij alle zonde in de wereld zomaar door de vingers ziet. Gods liefde blijkt uit het feit dat Hij zelf heeft gezorgd voor een oplossing van het probleem van de zonde. Jezus overbrugde de kloof. Hij brak de banden van zonde en dood. Hij baande zelf een weg uit die verloren toestand.

En daarom is het ook alleen maar mogelijk om via Hem uit die verloren toestand te komen. Ons brave leven of ons best doen redt ons niet.

Dat is nu het Evangelie! Wij kunnen onszelf niet redden. Redding is iets wat je voor je moet laten doen. (vs.26) Jezus is door God aangewezen om door zijn dood het middel tot verzoening te zijn voor wie gelooft.

Dat is het criterium. Niet jouw goede leven, niet jouw je-best-doen, maar geloof in Jezus bepaalt of je vrijspraak zult ontvangen.

En als je dat gaat beseffen, hè, als je gaat beseffen hoe rijk je bent als je Jezus kent, als je gaat beseffen hoe geweldig het is dat je bevrijd bent van schuld, dat je vrijspraak hebt gekregen, dan wil je niets liever dan dat iedereen dat gelooft. Je wil het wel van de daken schreeuwen. Iedereen moet het horen.

En dat moet dan ook de reden voor de christelijke kerk zijn om de Boodschap van Jezus uit te dragen in deze wereld.

Natuurlijk, er zijn meer bijbelse argumenten om aan evangelisatie en zending te doen. Er staat een duidelijk zendingsbevel in de bijbel. Er is een opdracht: "maak alle volken tot mijn leerlingen" waren Jezus laatste woorden op aarde. Maar alleen maar de boodschap uitdragen omdat het moet is niet zo sterk. En bij de eerste de beste tegenvaller ben je geneigd om het bijtje er bij neer te gooien.

Een betere vraag die je jezelf kunt stellen is:

Gaat het mij aan het hart als iemand Jezus niet kent?

Raakt het me als iemand die ik graag mag Jezus bewust afwijst?

Besef ik zelf wel hoe rijk ik ben als ik de Heer Jezus ken?

Als dat ons nu niets doet, hè, dan hebben we een probleem. Dan zijn we misschien wel tolerant en laten we wie niet gelooft in zijn waarde. Maar heb je het zelf dan wel begrepen? En ben je er zelf wel door gegrepen?

Laten we daar maar een gebedszaak van maken.

Laten we maar bidden of we de mensen mogen zien met de ogen van Jezus. Toen Hij de mensenmenigte zag had Hij medelijden met hen omdat ze er uitzagen als schapen zonder herder.

Schapen die de herder niet kennen. Daar zijn er nog heel wat van in ons land. Sommigen geloven niet eens dat die Herder bestaat.

Anderen denken dat er meerdere herders zijn.

Weer anderen geloven dat je bij de kudde komt als je maar goed leeft of je best doet. Jezus is de Goede Herder. De enig die zijn leven inzette voor de kudde. De enige die zichzelf volledig wegcijferde om anderen te redden. De enige die in staat was de ontstane kloof tussen God en mens te overbruggen. De enige die dwars door de dood is gegaan.

God stelde plan B in werking. Zo kon Hij de mensheid weer terugwinnen. Dat plan is een Persoon: Jezus.

Zo lief had God de wereld, zo lief had Hij ons, zo lief had Hij jou, dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

Welk een vriend is deze Jezus.

Die in onze plaats wil staan

Welk een voorrecht dat ik door Hem

Altijd vrij tot God mag gaan.

Amen

Maart 2007

G.P. Hartkamp

Wapenveld